

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

13 januari 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de invoering van het participatiedecreet

Vraag om uitleg van mevrouw Greet Van Linter tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de voorinschrijvingsperiode voor Vlaamse kinderen in Nederlandstalige Brusselse scholen

Vraag om uitleg van de heer Jef Tavernier tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het opstarten van geïntegreerd onderwijs voor leerlingen met een lichamelijke handicap

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de hervorming van het Begeleid Individueel Studeren (BIS)

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de oprichting van een Vlaamse magistratenschool in de vorm van een interuniversitair centrum

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, en tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het ondersteunen van zogenaamde stadsklassen

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de nieuwe stagereglementering over welzijn op het werk voor leerlingen die stages lopen

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de onderlinge erkenning van getuigschriften door verschillende onderwijscentra

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de opleiding logistiek assistent in het Buitengewoon Secundair Onderwijs (BuSO OV3)

Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie

Donderdag 13 januari 2005

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.23 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de invoering van het participatiedecreet

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Caron tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de invoering van het participatiedecreet.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, als we goede scholen willen, moeten alle actoren op lokaal vlak betrokken worden bij de geest en structuur van een school. Een goede school vereist dus goede participatie. Dit kan het beste als er representativiteit is van de omgeving, leraars, leerlingen en ouders. De school moet niet alleen een afspiegeling zijn van de samenleving, maar ook van een samenleving die democratisch en geëngageerd is. Deze betrokkenheid kunnen we wellicht het beste op de school ontwikkelen.

Het participatiedecreet heeft als doel dit op de best mogelijke manier te realiseren. Het decreet lag echter al onder vuur van bij de bespreking. Ik wil geen oude koeien uit de gracht halen, maar de onderwijskoepels hadden en hebben er moeite mee. Het decreet kalft immers een deel beslissingsrecht af van de inrichtende machten en verdeelt dat over andere actoren. Dat is niet zo makkelijk te aanvaarden. Er zijn dan ook een aantal verzetacties

geweest, maar gedane zaken nemen geen keer en het decreet is er gekomen. Het treedt binnenkort in werking voor een aantal aspecten.

Er was onder andere ook voorzien in een expertisecentrum. Tijdens de begrotingsbespreking bleek dat dit omwille van financiële redenen niet meteen kan worden gerealiseerd. Daardoor gaat helaas ook een deel expertise verloren. Critici van het decreet – en we kunnen daar niet blind en doof voor zijn – zeggen dat de goede bedoelingen van het decreet ondergesneeuwd worden in al te veel formele regels. Een waterval van afvaardigingen en aanduidingen zorgt ervoor dat scholen die al langer participatief handelen, ontmoedigd worden. Ze moeten soms een goed werkend systeem veranderen om zich te conformeren aan het decreet. Dat pak regels bemoeilijkt een aantal dingen of maakt ze zelfs onmogelijk.

In het regeerakkoord is in een evaluatie voorzien van het decreet na drie jaar. Het zou jammer zijn dat door een teveel aan regels en door een gebrek aan expertise, het decreet in 2007 een negatieve evaluatie krijgt. De voorwaarden om het decreet te laten slagen, zijn onvoldoende.

Mijnheer de minister, zal het decreet op het geplande tijdstip in werking treden en zijn alle voorwaarden daartoe vervuld? Zult u wijzigingen voorstellen? Zo ja, welke? Wanneer zouden die dan aan het parlement worden voorgelegd?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, op 2 april 2004 werd het decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad in het Vlaams Parlement

Vandenbroucke

goedgekeurd. Dit decreet omvat vier titels: participatie op school, expertisecentrum, de Vlaamse Onderwijsraad en de subsidiëring van ouderkoepelverenigingen.

Het gedeelte betreffende de ouderraden, leerlingenraden en pedagogische raden in de titel 'participatie op school' trad in werking op 1 september 2004. Aan de hand van de omzendbrief 'GD 2004/03 - Lokale participatieregeling in het basisen secundair onderwijs' van 13 juni 2004, gaf mijn administratie hierbij verduidelijking. Het gedeelte betreffende de schoolraden in diezelfde titel zal in werking treden op 1 april 2005. Een aanvulling bij de hogervermelde omzendbrief hierbij zal eerstdaags op Edulex worden gepubliceerd. Op deze wijze zal volledige uitvoering zijn gegeven aan de bepalingen onder de titel in het decreet betreffende de lokale participatie.

De inwerkingtreding van het expertisecentrum ter ondersteuning van participatie op schoolniveau werd met het programmadecreet uitgesteld tot een door de regering nader te bepalen datum. Het decreet houdende diverse bepalingen inzake onderwijs, dat op 3 december 2004 principieel werd goedgekeurd, heeft de oorspronkelijke VOI-structuur alvast vervangen door een vzw-structuur.

De bepalingen onder de titel betreffende de Vlaamse Onderwijsraad zullen eveneens in werking treden op een door de regering nader te bepalen datum. In dit gedeelte van het decreet wordt de VLOR omgevormd tot de strategische adviesraad van het beleidsdomein Onderwijs en wordt in een nieuwe samenstelling voorzien.

Op dit ogenblik heeft de regering nog geen formeel standpunt ingenomen met betrekking tot de strategische adviesraden. Momenteel is er trouwens nog geen enkel Vlaams beleidsdomein waar er reeds een strategische adviesraad werd opgericht. Wat de SERV en de Mobiliteitsraad betreft, is er net als voor de VLOR een oprichtingsdecreet dat door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd, maar werd de inwerkingtreding nog niet bepaald. Ik heb mijn administratie gevraagd de juridisch-technische mogelijkheden en knelpunten inzake de inwerkingtreding te verhelderen en een tijdsplan uit te tekenen. Het is nu reeds duidelijk dat een nieuwe samenstelling van de VLOR niet moet

worden gekoppeld aan de omschakeling naar een strategische adviesraad. Zoals ik in mijn beleidsnota aankondig, zal het overleg over de gewijzigde samenstelling van de VLOR en de daarbij horende rechtstreekse verkiezingen worden opgestart.

De bepalingen betreffende de subsidiëring van ouderkoepelverenigingen zijn in werking getreden op 1 januari 2005. De huidige financiering van de ouderkoepelverenigingen loopt verder tot het einde van het schooljaar 2004-2005. Tegen die datum zal met een besluit uitvoering worden gegeven aan de gewijzigde subsidiëringsvoorwaarden zoals bepaald in het participatiedecreet.

Ik wil echter graag even dieper ingaan op het inhoudelijke aspect van participatie. Ik kan immers begrijpen dat men door het niet opstarten van het expertisecentrum de indruk wekt niet of onvoldoende begaan te zijn met participatie. Voor alle duidelijkheid: dit is niet zo. Om te beginnen schaar ik me volledig achter de participatiegedachte zoals verwoord in het participatiedecreet, namelijk het nastreven van een efficiënte en effectieve participatiecultuur op schoolniveau. Ook ik wil de komende jaren aanzetten geven om die effectieve participatiecultuur te versterken. Ik denk dat hiervoor een aantal bijkomende acties moeten plaatsvinden. Enerzijds moeten we zoeken naar voor de school soepel hanteerbare participatieve structuren. We moeten vermijden dat er een breuk ontstaat met bestaande en goed werkende participatiestructuren. Participatie mag niet worden verengd tot structuren. We moeten ervoor zorgen dat diegenen die deze participatie moeten implementeren overtuigd of minstens te overtuigen zijn van het belang van participatie. Dit kan enkel als we een zekere ruimte geven voor de invulling ervan. Anderzijds willen we de scholen waar echte participatie niet of onvoldoende aanwezig is, motiveren om hieraan te werken.

Wat de leerlingenparticipatie betreft, wil ik dit doen in overleg met de minister bevoegd voor het jeugdbeleid. Ook ouderkoepels en pedagogische begeleidingsdiensten moeten worden ondersteund in hun werking terzake. In de geest van het regeerakkoord wil ik dit alles realiseren door scholen het nodige vertrouwen te geven en hun tegelijk te vragen de nodige verantwoordelijkheid te nemen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U zegt dat u een aantal acties wilt ondernemen. De vraag rijst in welke mate we ook met bestaande structuren de participatie kunnen bevorderen. Dan denk ik aan het scholierenparlement en andere structuren van scholieren, en aan de Vlaamse Jeugdraad en het Steunpunt Jeugd. Misschien moeten we een aantal organen uit die wereld responsabiliseren. Dat geldt ook voor de ouderverenigingen. Die moeten actiever kunnen worden ingezet.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik ben het eens met die opmerking. We moeten dat mee in overweging nemen in ons beleid.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Greet Van Linter tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de voorinschrijvingsperiode voor Vlaamse kinderen in Nederlandstalige Brusselse scholen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Linter tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de voorinschrijvingsperiode voor Vlaamse kinderen in Nederlandstalige Brusselse scholen.

Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, het gelijke-onderwijskansendecreet van mevrouw Vanderpoorten, de vorige minister van Onderwijs, dat, met uitzondering van enkele bepalingen, op 1 september 2002 in werking trad, bepaalde dat elke ouder, van welke origine dan ook, zijn kind kon inschrijven in een school van zijn keuze. Dit zorgde voor een stormloop op de Nederlandstalige scholen in Brussel, met zelfs nachtelijke wachtrijen aan de poort. Wie eerst kwam, werd eerst ingeschreven. Zo vielen vele Vlaamse kinderen uit de boot.

Als gevolg daarvan werd het decreet aangepast in het voorjaar van 2004. Nederlandstalige kinderen

krijgen nu voorrang bij de inschrijving, namelijk in januari 2005. Dit was het gevolg van een inschrijvingsregeling die werd uitgewerkt, die transparant en controleerbaar was en waarover in juni 2004 een akkoord werd bereikt.

Er rijzen hier echter diverse problemen. Reeds in oktober en november werden alleen broertjes en zusjes van reeds in de school aanwezig kinderen ingeschreven, waardoor Nederlandstalige kinderen hun kansen op inschrijving voor januari reeds zagen verminderen. Ook is er het probleem van kleuter- en lagere scholen die zich weliswaar op dezelfde campus bevinden, maar een afzonderlijke directie hebben, zodat de leerlingen opnieuw moeten inschrijven voor de lagere school. De ouders moeten er dus ook in de rij staan, willen ze hun kind op die school houden. Voor diezelfde scholen geldt de voorrang voor broertjes en zusjes enkel binnen de lagere school of kleuterschool. Enkel als de scholen minder dan 26,8 percent Nederlandstalige leerlingen hebben, mogen en kunnen ze voorrang geven aan nieuwe Nederlandstalige leerlingen. Vlaamse kinderen uit de buurt van een school die deze norm reeds haalde, kunnen ook hier weer uit de boot vallen.

Nederlandstalige scholen, ouders en directies vinden dat er over deze inschrijvingsperiode veel te weinig campagne werd gevoerd en namen zelf initiatieven om ouders te sensibiliseren, en dit met een eigen financiering. Ze verstrekten begin december terzake een korte persmededeling. Ouders en directies van Brusselse scholen betreuren voorts dat het inschrijvingsbeleid enkel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt bekendgemaakt, terwijl ze ook een doelpubliek hebben in de Rand, en via het woon-werkverkeer naar Brussel. Er zou enkel sprake zijn van affiches aan de scholen en van brochures die de leerlingen worden meegegeven. Kandidaten van buiten Brussel zijn bijgevolg niet op de hoogte van deze inschrijvingsperiode met beperkte voorrang.

Deze situatie roept enkele vragen op. Ik wil me op voorhand verontschuldigen voor het feit dat een aantal vragen hun vervaldatum eigenlijk reeds hebben bereikt. Ik heb deze vraag om uitleg reeds in het begin van december 2004 ingediend. Ten gevolge van bepaalde omstandigheden komt ze pas vandaag aan de orde. Aangezien dit onderwerp in de toekomst ongetwijfeld nog aan bod zal komen, zal ik deze vragen toch stellen.

Van Linter

Mijnheer de minister, klopt het dat de inschrijvingen pas op 10 januari 2005 van start zijn gegaan omdat de kerstvakantie de eerste week van januari 2005 omvatte? Zo ja, vindt u deze periode van slechts drie weken dan niet te kort?

Heeft de Vlaamse overheid in een promotiecampagne voorzien om de Vlaamse ouders op het voorinschrijvingsrecht en op de hieraan verbonden periode te wijzen? Zo neen, is de minister voor een dergelijke campagne te vinden? Zo ja, moet een dergelijke campagne volgens de minister enkel in Brussel worden gevoerd of staat hij open voor het aantrekken en het sensibiliseren van ouders uit de Rand? Geografisch gezien, zijn verschillende Brusselse scholen immers zeer dicht bij de grens van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gelegen. Bovendien zorgt het woon-werkverkeer ook voor de aanmelding van een aantal leerlingen van buiten Brussel.

Wat houdt het voorinschrijvingsrecht in de praktijk eigenlijk in? In oktober en in november krijgen broertjes en zusjes voorrang. Betekent dit dat de Nederlandstalige kindjes pas in januari in beperkte mate voorrang krijgen? Levert dit problemen op? Heeft de minister hier zicht op? Worden Nederlandstalige leerlingen hier het slachtoffer van? Beschikt de minister over gegevens waaruit blijkt dat Vlaamse kinderen ten gevolge van dit luik van het GOK-decreet naar de scholen in de Vlaamse Rand moeten uitwijken? Zal de Brusselse situatie tijdens de evaluatie van het GOK-decreet aan bod komen? Heeft de minister in dit verband reeds concrete stappen ondernomen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, alvorens op de specifieke vragen van mevrouw Van Linter in te gaan, zou ik een aantal beschouwingen willen maken. Het recht op inschrijving is ingevoerd voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2003-2004.

Sommige scholen zijn al jaren erg populair. Dit heeft niets met het GOK-decreet te maken. In bepaalde scholen is de vraag gewoon groter dan het aanbod. Er bevinden zich 148 scholen in Brussel. Voorzover ik weet, beperken de nachtelijke wacht-

rijen zich tot een of twee scholen en tot enkele ouders. Hoewel jaarlijks ongeveer 70.000 leerlingen in Brussel worden ingeschreven, hebben slechts enkele ouders voor de poorten van bepaalde scholen gekampeerd. Aangezien die 70.000 inschrijvingen slechts tot een paar problemen leiden, zit het onderwijs in Brussel eigenlijk met een ongelooflijk goede verhouding tussen vraag en aanbod. We moeten de bestaande problemen dan ook in hun juiste proporties zien.

Een aantal Vlaamse kinderen kan momenteel niet in de school van hun eerste keuze terecht. Er is evenwel geen enkel dossier bekend van een Nederlandstalig kind dat niet in het Nederlandstalig onderwijs terecht kan. Op basis van de namen die aan het LOP worden doorgegeven, kunnen we eerder afleiden dat de doorsnee geweigerde leerling eerder een allochtone achtergrond heeft.

Voor alle duidelijkheid wil ik hier beklemtonen dat er geen inschrijvingsperiode bestaat tijdens welke enkel Nederlandstalige ouders hun kinderen kunnen inschrijven. Wel is de mogelijkheid gecreëerd om, na het afsluiten van een inschrijvingsperiode, tot op zekere hoogte voorrang te geven aan ingeschreven leerlingen waarvan Nederlands de thuistaal is.

De scholen zijn dit jaar op 10 januari van start gegaan. De vakantieperiodes, met inbegrip van de kerstvakanties, liggen al jaren vast. Om de ouders hierover degelijk te informeren, heeft het LOP van het Brussels basisonderwijs, met medewerking van alle basisscholen, kinderdagverblijven, bibliotheken, gemeenschapscentra en media, een erg opgemerkte informatiecampaagne opgezet. In totaal zijn 40.000 brochures en 1.000 affiches verspreid. Ik ga er bijgevolg van uit dat Nederlandstalige en andere ouders voldoende informatie kunnen hebben ontvangen.

Alle Nederlandstalige scholen hebben voor een gezamenlijk inschrijvingsbeleid en voor gezamenlijke communicatie ten aanzien van de ouders gekozen. Ze hebben in consensus besloten om de maand september voor hun informatiecampaagne te gebruiken en om de maanden oktober en november voor het inschrijven van broers en zussen te gebruiken. In functie van de toepassing van de beperkte voorrangsregel voor leerlingen met Nederlands als thuistaal, wordt in december de resterende capaciteit berekend. In januari kan iedereen

Vandenbroucke

zich voorlopig inschrijven. De periode van beperkte onzekerheid voor de ouders bedraagt slechts drie weken. Het is in het belang van alle ouders dat alle regelingen op basis van onderling overleg tussen de Brusselse scholen tot stand zijn gekomen.

Ik wil hier nog even benadrukken dat de Vlaamse overheid in dit verband niets heeft bepaald. Persoonlijk vind ik het bijzonder positief dat de scholen onderling de nodige afspraken hebben gemaakt. De scholen hebben een duidelijk kader gecreëerd. Binnen dit kader kunnen de ouders acties ondernemen.

Om de ouders in de Vlaamse Rand te bereiken, is in de Randkrant van december 2004, in een oplage van 145.000 exemplaren, een artikel over de inschrijvingen in Brussel gepubliceerd. De ouders in de Rand zijn tevens door middel van andere media bereikt.

Aangezien broers en zussen voorrang op Nederlandstalige kinderen krijgen, moet elke school in dit verband de nodige garanties inbouwen. Alle Brusselse scholen hebben voor dezelfde benadering gekozen. De inschrijving van broers en zussen is vlot verlopen. Er zijn geen aanwijzingen dat het GOK-decreet tot een of andere vlucht naar de Rand leidt.

Ik zou in dit verband overigens willen verwijzen naar mijn antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Van Nieuwenhuysen van 1 oktober 2004 over de uitwijking van Brusselse leerlingen naar de Rand. Uit de analyse van de cijfergegevens is gebleken dat van een toegenomen uitwijking van leerlingen eigenlijk geen sprake is.

De Brusselse situatie zal tijdens de globale evaluatie van het GOK-decreet aan bod komen. De beperkte voorrangsregel wordt op de voet gevolgd en zal worden geëvalueerd. Het GOK-decreet bepaalt dat deze regeling voor 1 september 2006 aan een tussentijdse evaluatie moet worden onderworpen en voor 1 september 2007 definitief moet worden geëvalueerd. In elk geval zullen we ten vroegste in de loop van februari 2005 enig zicht op de impact van de nieuwe maatregel krijgen.

In mijn antwoord op de actuele vragen die mevrouw Michiels en de heer Tavernier gisteren heb-

ben gesteld, heb ik mijn globale benadering gepreciseerd. Ik zou het inschrijvingsbeleid graag voor het begin van het schooljaar 2006-2007 herzien. Ik wil dus een beetje sneller gaan met deze evaluaties dan voorzien, teneinde tegen 1 september 2006 inderdaad een inschrijvingsbeleid te kunnen implementeren, dat waar nodig enigszins is aangepast.

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Ik dank de minister voor zijn antwoord, maar ik ben er toch niet echt tevreden mee. Ik heb nog een aantal opmerkingen. Het zijn inderdaad de populaire scholen waar er wachtrijen ontstaan, maar ik denk dat het belangrijkste punt van het GOK-decreet toch is dat elke ouder de kans moet krijgen zijn kind in te schrijven in een school naar keuze. Als dat nu net die populaire school is, dan vind ik dat, aangezien de Nederlandstaligen in Brussel al in een minderheid zijn, ze in ieder geval de kans moeten krijgen om zich in die bepaalde school in te schrijven en niet in een school aan de andere kant van de stad, waar de populatie overwegend Nederlandsonkundig is.

Verder zeggen ouders en directies dat anderstaligen in een klas wel degelijk welkom zijn en een verrijking kunnen zijn, op voorwaarde dat er een juist evenwicht is. Dat wil zeggen dat het overgrote deel van de klas Nederlandstalig is en dat er daarnaast een anderstalige minderheid is. Dat is ook goed voor de anderstalige leerlingen, want dat geeft hun veel meer mogelijkheden inzake taalverwerving en integratie. Dat is het standpunt van ouders en directies.

Het percentage van 26,8 percent Nederlandstaligen is eigenlijk veel te laag. De populaire scholen moeten daardoor leerlingen weigeren, zoals Maria Boodschap, waar er deze week vijf plaatsen waren voor vijftien inschrijvingen. Mijnheer de minister, u zegt in De Standaard van 24 december 2004 dat kinderen uit de buurt van de school bij hun inschrijving sowieso voorrang moeten krijgen. Welnu, in een ander krantenartikel zegt de directrice van Maria Boodschap evenwel dat ze toch kinderen uit de buurt niet heeft kunnen inschrijven. Die kinderen staan op een soort van aanmeldingslijst en moeten wachten tot er iemand verhuist. Volgens mij strookt dat toch niet echt met de bedoelingen van het GOK-decreet.

Van Linter

Verder zegt u te denken dat iedereen voldoende geïnformeerd is. Blijkbaar is dat toch niet het geval, als u kijkt naar de bestaande toestanden en naar de verzuchtingen in krantenartikels. Er is blijkbaar toch nog een zekere hysterie, die in uw ogen misschien ongepast is, maar ze is er wel. Dat komt waarschijnlijk toch doordat een aantal mensen niet goed geïnformeerd is. Hierover zei u gisteren in de plenaire vergadering dat u zich speciaal wilt richten tot die zwakkeren, die niet geïnformeerd zijn. Ik bemerk daar dus toch een aantal zaken die niet kloppen.

Wat misschien ideaal zou zijn, is om meer mensen aan te trekken uit de Vlaamse Rand rond Brussel. De directies spreken zelf over het aanspreken van het doelpubliek dat voor het werkverkeer pendelt tussen Brussel en Aalst. Op die manier krijgen we automatisch opnieuw een hogere populatie van Nederlandstaligen in de school, waardoor de kwaliteit opnieuw zal verbeteren en waardoor die scholen weer aantrekkelijker zullen worden. Dat zal voor een sneeuwbal effect zorgen. Op termijn zal de situatie zich misschien vanzelf herstellen. Ik ben alleszins van mening dat dat percentage niet kan blijven bestaan, en ouders en directies delen die mening. We vinden dat Nederlandstaligen in het Nederlandstalig onderwijs in de school van hun keuze eigenlijk een absolute voorrang moeten krijgen.

De voorzitter: Met de reglements aanpassing in het vooruitzicht, geef ik het woord aan de heer Van Baelen.

De heer Gilbert Van Baelen: Mevrouw de voorzitter, ik zou hier graag op inpikken omdat het standpunt van mevrouw Van Linter voor mij totaal onaanvaardbaar is. Haar standpunt houdt in dat ze a priori tegen gelijke kansen is. Het percentage voor Brussel is het omgekeerde van hoe het ergens anders tot stand is gekomen. Op dit ogenblik geeft dat percentage van 26,8 eigenlijk de Nederlandstaligen al nadrukkelijk de kans om zich in te schrijven in elke school.

Verder lees ik vandaag in Brussel Deze Week, dat u als Brusselse ook zeker leest en waarin deze problematiek natuurlijk ruim aan bod komt, het tegenovergestelde van wat u beweert. De directeurs van de betrokken scholen zeggen daar namelijk dat dit niks te maken heeft met het gelijkekansen-

decreet. Bovendien kenden die populaire scholen vroeger hetzelfde inschrijvingsprobleem, alleen was het niet zichtbaar. Sommige leerlingen konden er vroeger totaal niet terecht. Als het dat is wat het Vlaams Belang wil, dan bent u volgens mij iets meer Blok dan Belang geworden, want dan dient u het belang van de Vlamingen in Brussel absoluut niet.

Op het einde van uw betoog zegt u dat u de prioriteit tout court aan de Vlamingen wil geven. Indien dat zou gebeuren, betekent dit dat van de 117 Brusselse scholen er 70 tot 80 zouden kunnen sluiten of geen enkele Nederlandstalige leerling meer hebben. De Nederlandstaligen gaan dan naar een aantal scholen en de rest doet de deur dicht. Is het dat wat u wilt?

U hebt het ook over het aantrekken van Nederlandstaligen uit de Rand. Ik zou willen voorstellen om de artikels te lezen over het bezoek van de minister aan Antwerpen, waar het systeem net het omgekeerde is. Ik wens u veel succes als u vanuit die filosofie vertrekt.

Tot slot wil ik het Vlaams Belang oproepen om kleur te bekennen inzake dat gelijkekansen decreet. U hebt het decreet door veel gefilibuster tot het allerlaatste moment tegengehouden. Bij de stemming daarna hebt u zich onthouden om de schijn hoog te houden tegenover de buitenwereld.

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Ik heb hier een heleboel krantenartikels die mijn betoog staven. Ik zal ze niet allemaal voorlezen. Er zijn hierover programma's geweest op TV Brussel. Ik woon in Brussel, ik heb kinderen en ik heb veel contact met andere ouders. Ik spreek in hun naam. De Nederlandstalige ouders voelen zich erg beperkt door die nieuwe regeling. De kwaliteit van het onderwijs daalt met dat lage percentage. De scholen zijn niet meer aantrekkelijk.

Ik kan alleen maar naar het GOK-decreet verwijzen: Nederlandstalige ouders hebben recht op een school van hun keuze, of dat nu een populaire school is of niet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jef Tavernier tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het opstarten van geïntegreerd onderwijs voor leerlingen met een lichamelijke handicap

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Tavernier tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het opstarten van geïntegreerd onderwijs voor leerlingen met een lichamelijke handicap.

De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het GON dateert van 1983. Sedert september 1994 is GON mogelijk voor kinderen en adolescenten uit alle types van het BuSO, met uitzondering van type 5. Ze kunnen in het gewone onderwijs terecht mits ondersteuning vanuit het BuSO.

De overheid heeft verschillende aanpassingen doorgevoerd waardoor de rigide regelgeving gedeeltelijk opgeheven is. Er is al heel wat verbeterd. De weg was lang. Ik zie waar de overblijvende noden zich situeren vanuit mijn praktijkervaring.

Volgens de telling 2002-2003 krijgen 640 kleuters GON-ondersteuning. Daar wil ik het over hebben. De teldatum voor de bepaling van het GON-urenpakket is vastgelegd op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar. Dit is positief, maar er blijft zich een probleem stellen voor twee groepen kleuters met een handicap.

Kleuters die op 1 september geen 2,5 jaar zijn en in de loop van het jaar instromen, bijvoorbeeld na de herfst- of kerstvakantie, komen daardoor voor de rest van het eerste schooljaar niet in aanmerking voor GON-uren. Dit betekent concreet dat gezinnen die thuisbegeleiding kregen voor hun kind met een handicap – dat van bij de geboorte of kort erna andersvalide is geworden – in een vacuüm vallen en op school geen recht hebben op GON-begeleiding voor hun kind.

Een tweede groep getroffen ouders zijn degenen van wie het kind in de loop van het schooljaar acuut en onverwacht een grote toename van de handicap ondervindt. Dat kan bijvoorbeeld bij een

visuele of auditieve handicap. Dat kan na bijvoorbeeld een ongeval, operatie, tumor, enzovoort.

Het gaat hier om kleine aantallen, maar de gevolgen, namelijk geen recht op ondersteuning, zijn voor kinderen en ouders daardoor des te onbegrijpelijker – zeker wanneer de Vlaamse overheid zorg op maat, zorgverbreding en inclusief onderwijs vooropstelt. De ouders kunnen dit moeilijk aanvaarden.

Hebt u zicht op het aantal kinderen dat tot deze categorieën behoort? Aan welke oplossingen denkt u? Het aantal telmomenten per jaar zou bijvoorbeeld uitgebreid kunnen worden tot de eerste schooldag na elke reguliere vakantieperiode. Met enige soepelheid zou u deze onrechtvaardigheid kunnen oplossen. Dit hoeft volgens mij niet veel te kosten. Hebt u zicht op de eventuele budgettaire consequentie?

De voorzitter: Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Ik sluit me aan bij de vraagsteller. Bij mij leeft dezelfde vraag.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer Tavernier, tijdens het lopende schooljaar krijgen 897 kleuters GON-ondersteuning. Dat zijn 472 kleuters met een fysieke beperking, 92 met een visuele en 333 met een auditieve. Sommigen hebben een combinatie van meer beperkingen. Ten opzichte van de 640 leerlingen in 2002-2003 is dit een substantiële stijging.

De vraagsteller vestigt echter de aandacht op twee groepen van kleuters die niet in deze cijfers zijn opgenomen, met name zij die na de eerste schooldag van oktober instromen en zij die in de loop van het schooljaar plots geconfronteerd worden met een probleem.

Mijn administratie heeft op dit moment geen zicht op het aantal kinderen in beide groepen, al bestaat de indruk dat die aantallen eerder beperkt zijn. Vooraleer een specifieke maatregel te overwegen, zoals voorzien in meerdere telmomenten, is het nodig meer zicht te krijgen op de omvang van de problematiek: het aantal kinderen en de tijdsduur van het mislopen van begeleiding. Pas dan kan een

Vandenbroucke

inschatting van budgettaire consequenties van de maatregel gebeuren.

Sinds vorig schooljaar is de aanwending van de aanvullende lestijden- en urenpakketten voor geïntegreerd onderwijs meer flexibel gemaakt. Waar voorheen de uren begeleiding strikt gekoppeld waren aan de leerling die de uren genereerde, kan nu meer op basis van de effectieve behoeften van leerlingen worden gewerkt. In een aantal gevallen worden GON-begeleidingen ook stopgezet in de loop van het schooljaar en worden deze uren op een andere wijze voor andere leerlingen aangewend.

Gelet op de wellicht zeer beperkte schaal waarop de gestelde problemen zich voordoen, lijkt de flexibele aanwending van toegekende GON-uren een werkwijze die een alternatief kan bieden voor het instellen van meerdere telmomenten. Vanuit de sector wordt er immers ook sterk op gewezen dat een GON-begeleiding goed voorbereid en gepland moet worden. Het perspectief van begeleiding gedurende een heel schooljaar is daarbij ook belangrijk. Het vasthouden van de huidige teldag als enige sluit daarbij aan.

Als u me dossiers van individuele gevallen overmaakt, dan kan ik die gebruiken om individuele problemen beter te kunnen inschatten.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is belangrijk om de zaak goed in kaart te brengen. Het gaat niet om grote aantallen, maar als enkelen in een bepaalde school geconcentreerd zijn, dan kan dat problemen opleveren. We zitten in een overgangsperiode met problemen, net op het moment dat ouders met het verwerkingsproces geconfronteerd worden als hun kind plots een handicap krijgt. Ik ben niet gecharmeerd met het voorstel van oplossing om enkel via een flexibele aanwending van de GON-uren te werken. Ik zal u de gegevens van concrete gevallen doorspelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de hervorming van het Begeleid Individueel Studeren (BIS)

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Dijck tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de hervorming van het Begeleid Individueel Studeren.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil een aantal vragen stellen over het BIS. Toen ik op de hoogte werd gebracht van een aantal evoluties in dit dossier, moest ik terugdenken aan een bezoek van enkele jaren geleden van deze commissie aan het afstandsonderwijs in Nederland. Op dat moment stond BIS in Vlaanderen in zijn kinderschoenen en hadden we er hoge verwachtingen van.

Er zijn pogingen ondernomen om in een PPS-formule te stappen en in zee te gaan met een privé-partner. Op die manier zouden we tot betere resultaten moeten komen op het vlak van rendement en kostprijs. De afgelopen maanden is dit dossier in een stroomversnelling gekomen en kregen kandidaten de kans om een dossier in te dienen. Nu blijkt echter dat niemand aan de voorwaarden voldoet. Meer nog, de toekomst van BIS is onduidelijk. Ik heb vernomen dat er opnieuw een actieplan zal worden uitgewerkt tegen het voorjaar van 2005. Klopt dat?

Zelf geloof ik in het nut, de noodzaak en de overlevingskansen van afstandsonderwijs in Vlaanderen. Het ontbreekt echter aan een langetermijnvisie. Ik ben ervan overtuigd dat een dienst als BIS tijd nodig heeft om zichzelf te herdenken, om keuzes te maken inzake doelgroepbepaling, cursusaanbod en dergelijke meer. Binnen het departement Onderwijs is de nodige dynamiek aanwezig om te vernieuwen.

Mijnheer de minister, kunt u een stand van zaken geven? Wat zijn de mogelijkheden? Welke aanzetten wilt u geven om tot een verbetering te komen van deze werking? Permanente vorming is een van de hoofdpijlers van de Lissabonverklaring, het

Van Dijck

Pact van Vilvoorde en uw beleidsnota. Binnen levenslang leren kan BIS volgens mij een belangrijke plaats innemen.

Klopt het dat er inzake de PPS-formule een status-quo is? Is er geen partner gevonden? Wat waren de redenen om deze stap te zetten? Waarom voldeden de privé-partners niet? Wat zal er gebeuren met BIS? Moeten we niet afstappen van de privatiseringsformule en kiezen voor een langetermijnplanning? We vrezen namelijk dat dit zou leiden tot hoog inschrijvingsgeld waardoor de toegankelijkheid niet langer gegarandeerd is. Wat zal het gevolg zijn voor de studenten van een eventuele privatisering? Ik heb nog een laatste cijfermatige vraag die u niet per se vandaag moet beantwoorden. Kunt u me details geven van het jaarlijks aantal BIS-studenten, de aangeboden cursussen en de evolutie daarin, welke doelgroepen er worden bereikt, enzovoort?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Mevrouw de voorzitter, er is een spectrum aan mogelijkheden om het levenslang leren te ondersteunen en BIS is daarin geen onbelangrijk gegeven. We mogen echter niet vergeten dat er al een groot aanbod is op de vrije markt. In het verleden werd er nogal eens geklaagd over oneerlijke concurrentie door initiatieven die door de overheid werden ondersteund. De overheid moet zich eerst de vraag stellen of het wel nodig is om naast de privé-initiatieven ook in een aanbod te voorzien. De opdracht van de overheid moet duidelijk worden gedefinieerd, en ik vraag me af of dat al gebeurd is.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, net zoals u geloof ik sterk in het nut en de noodzaak van afstandsonderwijs in Vlaanderen. BIS werd sinds 1998 vanuit een interne dynamiek vernieuwd en uitgebreid. De groei van het aantal cursisten en het stijgende succes van BIS tonen aan dat er vraag is naar dit soort opleidingen. Toch is het succes van afstandslernen in Vlaanderen beperkt als we ons vergelijken met andere West-Europese landen. We kunnen ondertussen ook vaststellen dat de vernieuwing en uitbrei-

ding van BIS stagneert. Een aantal factoren ontnemen BIS de slagvaardigheid om uit te groeien tot een algemeen bekend en aanvaard vormingsinstrument. Zo zijn er de budgettaire beperkingen, een teruglopend personeelskader, de terughoudendheid van de Inspectie van Financiën ten aanzien van promotie en marketingcampagnes en een te weinig flexibel overheidskader.

Om tegemoet te komen aan deze specifieke knelpunten voorzag de vorige Vlaamse Regering in een schaalvergroting, verruiming van het cursusaanbod en een meer commerciële aanpak. Na een grondige cijfermatige analyse van BIS ontstond het idee van een publiek-private samenwerking. Deze analyse wees uit dat er een relatief lage participatie aan afstandsleren in Vlaanderen was en dit tegen een te hoge kostprijs. Belangrijke inhoudelijke vaststellingen waren onder andere de sterke terugloop van de originele prioritaire doelgroepen, het te beperkte en te schoolse cursusaanbod, het gebrek aan flexibiliteit en mankracht voor dienstverlening op maat, het niet voeren van een marktgerichte prijzenpolitiek, het niet snel kunnen inspelen op logistieke en personele noden, enzovoort. Bovendien kan men zich in het kader van het kerntakendebat van de Vlaamse overheid de vraag stellen of het departement Onderwijs zelf onderwijs moet organiseren.

Na een lange en intensieve voorbereiding waarbij ook nog andere mogelijke scenario's onderzocht werden, kwam uiteindelijk een PPS-formule tot stand. Deze andere scenario's waren de overgang van BIS naar een vorm van parastatale organisatie of de overdracht van het afstandsleren naar één of meerdere centra voor volwassenenonderwijs. Toen bleken deze scenario's geen oplossingen te bieden voor de problemen waar BIS mee kampt. Enkel een samenwerking met partners die een eigen aanbod van en expertise in afstandsonderwijs kunnen inbrengen en vanuit een meer flexibele omgeving de markt kunnen bespelen, kan de verdere uitbouw van het afstandsonderwijs in Vlaanderen bespoedigen. Een PPS laat bovendien toe om de verworvenheden van BIS te vrijwaren en om als overheid een zekere regisserende rol te blijven spelen. De doelstelling van het PPS-project was immers de participatie aan het afstandsleren in Vlaanderen te verhogen, maar wel met de kwaliteitsgarantie die BIS nu biedt, met behoud van haar specifieke doelgroepenwerking en met een zekere overheidscontrole.

Vandenbroucke

Hiermee heb ik uw situatieschets grotendeels onderschreven, doch deels genuanceerd. Ook de reden voor een hervorming van BIS werd aangehaald. Indien u over meer gedetailleerde kostprijzen en participatiegegevens wilt beschikken, kan ik u die laten bezorgen door mijn administratie. Ik zal een volledig dossier laten opmaken.

De PPS-formule zoals ze werd ontwikkeld binnen het departement Onderwijs bleek evenwel geen succes te zijn. Uiteindelijk werden er geen PPS-kandidaten in aanmerking genomen omdat geen enkele kandidaat zich kon vinden in de gunningscriteria die de Vlaamse overheid vooropgesteld had, of omdat de overheid zich niet kon vinden in bijkomende voorwaarden die door de private partners werden aangebracht.

Er waren initieel zeven kandidaturen waarvan er vier werden geselecteerd: Unisys Consulting NV, Accenture NV, NTI en NCOI. Drie andere kandidaturen werden niet geselecteerd, namelijk die van U&I Learning en eXplio, en ook die van het Regionaal Opleidingscentrum Midden-Brabant, omdat dit geen privé-partner is, maar een publieke opleidingsverstrekker.

Ik blijf de analyse delen die tijdens de vorige Vlaamse Regering tot stand kwam over de problemen en mogelijke oplossingen voor BIS. Evenwel bleek de uitgewerkte PPS-formule niet succesvol te zijn. In het voorjaar van 2005 zal er op het departement Onderwijs worden gewerkt aan een actieplan waaruit een andere oplossing voor BIS moet voortvloeien. Een bijgestuurde PPS-formule is hierbij het meest waarschijnlijke scenario. Bij de opmaak van dit actieplan hebben wij de inbreng van deskundigen van de KU Leuven, Universiteit Gent en het HIVA gevraagd.

Een verdere uitbouw van het afstandsonderwijs binnen het departement Onderwijs is echter geen optie. Willen we in de toekomst met eenzelfde kwaliteit de participatie aan het afstandsleren verhogen, dan zal de overheid grote investeringen moeten doen. Het is niet verantwoord om deze investeringen uitsluitend met overheidsmiddelen te bewerkstelligen, gezien de reeds hoge kosten van BIS voor het departement Onderwijs.

Via een PPS-constructie kunnen we privé-partners mee laten investeren in het afstandsonderwijs.

Een volledige privatisering van BIS is momenteel echter niet de einddoelstelling van deze PPS. Toch kunnen we niet uitsluiten dat er meer met marktconforme prijzen zal moeten worden gewerkt. De huidige lage tarieven van BIS-cursussen zullen een belemmering vormen in het aantrekken van geïnteresseerde privé-partners binnen een PPS.

De Nederlandse situatie, met volledig geprivatiseerde instellingen en zeer hoge inschrijvingsgelden, waarnaar u verwijst in uw vraag, is echter geen streefdoel. Ik wil de rode draad in mijn beleid, namelijk het bereiken van meer gelijke kansen in het onderwijs, ook doortrekken in het afstandsleren. Het is absoluut niet de bedoeling dat bepaalde groepen in de samenleving zouden worden uitgesloten van deelname aan afstandsonderwijs door een te hoge kostprijs. Daarom voorzie ik in een meer vraaggestuurde financiering, rekening houdend met de draagkracht van de cursist. Dit is alleszins efficiënter en rationeler dan de huidige blinde aanbodfinanciering.

Een hogere kostprijs hoeft ook niet te leiden tot een verminderde deelname aan afstandsleren. De invoering van het inschrijfgeld voor BIS-cursussen zorgde uiteindelijk niet voor een daling van het aantal inschrijvingen. We stellen ook vast dat er in het buitenland een veel grotere participatie bestaat aan afstandsleren, ondanks veel hogere kostprijzen. Ik beschouw Nederland niet als een voorbeeld, maar toch telt men er relatief gezien drie keer meer cursisten met prijzen die tot tien keer hoger liggen dan in Vlaanderen. Het moet duidelijk zijn dat ik ook na de hervorming van BIS een kwaliteitsvol en betaalbaar afstandsonderwijs in Vlaanderen wil blijven garanderen, zodat de impact voor de studenten minimaal is.

Ten slotte wil ik u nog meedelen dat er heel wat cijfermateriaal en statistieken bestaan over BIS waaruit u kunt afleiden hoeveel studenten er zijn, wat de aangeboden cursussen zijn, welke evolutie men kan vaststellen, wat het doelgroepenbeleid van BIS is, wat de kostprijs is, enzovoort. Als u dat wenst, kan mijn administratie een dergelijk dossier voorbereiden voor u.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. Ik maak op uit uw antwoord dat u belang blijft hechten aan

Van Dijk

dat afstandsonderwijs in de ene of andere vorm, ook in het kader van het levenslang leren. U verwees naar het Nederlandse voorbeeld. Het grote aantal cursisten daar is inderdaad opmerkelijk. Misschien moeten we daar conclusies uit trekken. Ik kan moeilijk geloven dat dit enkel te verklaren valt door een attitudeverschil tussen Vlaanderen en het buitenland. Misschien is BIS hier onvoldoende bekend. Dat laat ik in het midden.

Ik hoor u ook zeggen dat we oog moeten blijven hebben voor de kostprijs voor de overheid en de noodzaak ook een beroep te doen op privé-partners enerzijds, en voor de kostprijs voor de cursist anderzijds. Ik hoop dat het aangekondigde actieplan kan leiden tot een nieuwe start van en de nodige kansen voor BIS bij ons, en ook tot een goede werking van BIS.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de oprichting van een Vlaamse magistratenschool in de vorm van een interuniversitair centrum

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Steenberge tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de oprichting van een Vlaamse magistratenschool in de vorm van een interuniversitair centrum.

Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, tijdens de bespreking van haar begroting en beleidsnota in de commissie Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers lanceerde minister Onkelinx een opvallende nieuwigheid, namelijk de creatie van een opleidingsinstituut voor de rechterlijke orde. Dit zou een onafhankelijk instituut moeten zijn dat de opleiding moet verzorgen van al het personeel van het gerechtelijk apparaat, zoals rechters, het open-

baar ministerie, griffiebedienden, enzovoort. Maar vooral: dit zou een federaal instituut worden.

Het instituut wordt de concrete uitwerking van de magistratenschool waarin was voorzien in het Octopusakkoord. Dit akkoord bepaalde evenwel uitdrukkelijk dat er per gemeenschap een aparte magistratenschool zou worden opgericht, in de vorm van een interuniversitair centrum. Daartoe zouden er samenwerkingsakkoorden worden gesloten met de gemeenschappen, waarbij er ook in een functionele band met de Hoge Raad voor Justitie zou worden voorzien, aldus bladzijde 7 van het Octopusakkoord. Al jaren wordt gezegd dat de magistratenschool geen federaal instituut zal zijn, maar per gemeenschap zal worden opgericht.

Reeds 6 jaar geleden had mijn partijgenoot, de heer Laeremans, daar twijfels over. De volksvertegenwoordiger stelde op 23 oktober 2001 een mondelinge vraag over de magistratenscholen aan de toenmalige minister van Justitie, de heer Verwilt. Die antwoordde: 'Laat het echter duidelijk zijn dat de Hoge Raad voor Justitie geen unitaire opleiding uitwerkt. Er kan evenmin sprake zijn van een unitaire recuperatie. Dit is niet meer mogelijk door de VLIR en de Conseil des Recteurs des universités francophones de Belgique daarbij te betrekken.' Op 27 mei 2002 had er een bijeenkomst plaats van de vertegenwoordigers van de minister van Justitie, de advocatuur, de universiteiten en de Hoge Raad. Er werden diverse afspraken gemaakt tussen de balies en de universiteiten. Er werd toen zelfs gezegd dat met de opleidingen zou worden begonnen in het academiejaar 2003-2004. Er waren enkel nog geen afspraken inzake het budgettaire aspect. De rest was al geregeld.

Men kan het hem niet kwalijk nemen: de heer Laeremans was weer wat achterdochtig. Hij stelde de minister van Justitie een nieuwe mondelinge vraag over de evolutie met betrekking tot de magistratenopleiding, op 25 juni 2002. Die antwoordde: 'De besprekingen worden onverminderd voortgezet omdat wij nu een laatste voorstel gedaan hebben dat tot een vergelijk kan leiden. Ik kan alleen maar hopen dat het in de eerstvolgende weken ook in een aanvaardbaar compromis resulteert.' In het jaarverslag voor 2002 van de Hoge Raad werd er uitvoerig verslag uitgebracht over de besprekingen van mei 2002. In het verslag is het volgende te lezen: 'Momenteel ligt de bal in het kamp van de minister van Justitie en de ministers van On-

Van Steenberghe

derwijs, die over de budgettaire kant van de zaak dienen te onderhandelen.' Volgens de Hoge Raad vormen, mocht er in zijn schoot een opleidingsinstituut worden opgericht, het project van de magistratenschool van de universiteiten en het eigen opleidingsinstituut twee complementaire, niet-concurrerende projecten.

Nu kondigde minister Onkelinx dus de creatie van een opleidingsinstituut voor de rechterlijke orde, een onafhankelijk federaal instituut, aan. Terwijl dit een feit wordt, blijft de oprichting van de magistratenschool per gemeenschap, georganiseerd vanuit de universiteiten, dode letter. Blijkbaar werd en wordt hiervoor geen enkel wettelijk initiatief genomen. Hoewel een aparte magistratenschool per gemeenschap voor alle Vlaamse partijen in 1998 een *conditio sine qua non* was voor het ondertekenen van het Octopusakkoord en dit een grote stap betekende naar de regionalisering van Justitie, blijkt hiervan helemaal niets terecht te komen.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van de creatie van een federaal opleidingsinstituut voor de rechterlijke orde? Is hierover overleg gepleegd tussen de federale minister en de ministers van Onderwijs? Hoever staat het met de oprichting van een magistratenschool vanuit de Vlaamse universiteiten in onze gemeenschap? Is hierover reeds een decretaal initiatief genomen, hetzij door u, hetzij door uw voorganger? Wat is het resultaat van de afspraken tussen de balies en de universiteiten die werden gemaakt naar aanleiding van de besprekingen die op 27 mei 2002, dus bijna 3 jaar geleden, werden gevoerd? Wat is het resultaat van de besprekingen van 25 juni 2002? Zijn de besprekingen over de budgettaire kant van de zaak nu helemaal afgelopen? Zo ja, wat is het resultaat hiervan? Zo neen, worden de besprekingen verder gevoerd? In welk academiejaar kunnen de opleidingen in de schoot van de universiteiten van start gaan? Er werd gezegd dat dit in 2003 zou gebeuren, maar daar is nog niets van terechtgekomen. Zullen de magistratenscholen en het opleidingsinstituut inderdaad complementaire, niet-concurrerende projecten zijn? Welke onderscheiden opleidingsbevoegdheden zullen de magistratenscholen en het opleidingsinstituut krijgen?

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik voel me genooddaakt om me aan te sluiten bij deze vraag, al was het maar omdat mijn partijgenoot Vandenbroeke in deze commissie ook vaak een betoog hield over deze materie.

Voor ons was een belangrijk punt van het Octopusakkoord dat ook de gemeenschappen een zekere verantwoordelijkheid zouden dragen, vooral dan inzake de opleiding van de magistratuur. De vele problemen die naar voren kwamen naar aanleiding van de onderhandelingen over het Octopusakkoord, betroffen immers niet alleen de politie, maar ook de magistratuur. De gemeenschappen kregen dus de belangrijke verantwoordelijkheid opgelegd om in deze opleiding te voorzien.

Door onze vragen in de Kamer, maar ook hier, aan uw voorganger, minister Vanderpoorten, in de periode 1999-2004, hebben we de evolutie terzake kunnen volgen. We weten dat er binnen de VLIR een werkgroep werd opgericht. Mensen die nu op uw kabinet werkzaam zijn, participeerden daar actief aan. We weten, tenzij men dit weerlegt, dat de Hoge Raad voor Justitie moeilijk deed terzake. Er was ook geen eensgezindheid in de academische wereld aan Vlaamse zijde. Er is dus een probleem. Hoe moet dit nu verder?

We blijven er sterk op aandringen dat de gemeenschappen terzake een belangrijke verantwoordelijkheid zouden dragen, zoals in 1998 werd afgesproken. We stellen vast dat men momenteel een federaal opleidingsinstituut wil oprichten. Dit is niet conform het Octopusakkoord. Mijn partijgenoot in de Kamer zal de huidige minister van Justitie terzake ondervragen. Ik zou graag wat duidelijkheid hierover krijgen van u. U moet natuurlijk niet zeggen wat de denkrichting is van uw federale collega, maar ik hoorde graag uw standpunt als minister van Onderwijs over deze evolutie.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit me hierbij aan. Door het Octopusakkoord moest het vertrouwen in politie en justitie worden gehandhaafd en hersteld. Dat is essentieel voor de hele samenleving. We moeten er allemaal aan meewerken. Het akkoord voorzag in de opleiding en de vorming van zowat alle actoren: het ging immers niet alleen over magistraten, maar over alle togaberoepen.

Merckx-Van Goey

Ik wil ook aandringen op enige duidelijkheid in de gebruikte terminologie. Er is het opleiden van student-juristen opdat ze toegang zouden krijgen tot het beroep van magistraat of een ander togaberoep. Net zoals in de rest van de samenleving, hebben alle magistraten nood aan permanente vorming. Eenmaal iemand tot gerechtelijk stagiair is aangesteld, moet de nadruk meer op de technische opleiding en vorming komen te liggen. Ik ben het eens met de stelling dat de opleiding moet worden opgedeeld. Er moet enige duidelijkheid in de terminologie worden gecreëerd. Het moet duidelijk worden wat de opleiding van een magistraat precies inhoudt. Wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, gaat het hier om een universitaire opleiding. Op dat vlak schijnt alles evenwel te zijn stilgevallen.

Naast mijn aandringen op de nodige duidelijkheid in de terminologie, zou ik de minister nog een aantal vragen willen stellen.

Mijnheer de minister, weet u iets over de koerswijziging ten aanzien van het Octopusakkoord? Weet u dat mevrouw Onkelinx heeft verklaard dat het om een federaal instituut gaat? Heeft hierover overleg plaatsgevonden? Het spreekt voor zich dat de magistratuur, de universiteiten en de met de opleidingen belaste professoren voor alle opleidingstypes noodzakelijk zullen zijn. Bovendien is de medewerking van de magistratuur noodzakelijk om voor alle binnen het onderwijs gesitueerde opleidingen de nodige stageplaatsen te vinden. Zijn al gesprekken over deze hoogstnoodzakelijke samenwerking gevoerd? Zullen die gesprekken worden voortgezet? Is op dit vlak al enige vooruitgang geboekt? Hoe zal dit onderwerp worden afgehandeld? Op welke manier zullen de samenwerkingsakkoorden worden gesloten? Is er geen nood aan een gemeenschappelijk overlegplatform? Zou u een dergelijk platform ondersteunen? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de interuniversitaire opleiding? Na het afsluiten van het Octopusakkoord is het onderwijs grondig hervormd. De universiteiten hebben de boodschap gekregen dat ze geen nieuwe gespecialiseerde opdrachten meer mogen inrichten. Blijft dit verbod van kracht? Zal dit verbod geen beletsel vormen om de eigen bevoegdheden inzake onderwijs uit te oefenen? Valt op dit vlak enige vooruitgang te verwachten?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, mijn antwoord op de verschillende vragen die hier over de oprichting van een Vlaamse magistratenschool zijn gesteld, zal uit een globale stand van zaken en uit mijn eigen zienswijze op deze zaak bestaan.

Naar aanleiding van het Octopusakkoord, heeft de VLIR in 1998 een werkgroep Magistratenschool opgericht. In deze werkgroep hebben de verschillende Vlaamse rechtsfaculteiten de uitwerking van een magistratenschool grondig voorbereid. De werkgroep heeft onder meer overleg met de Hoge Raad voor Justitie georganiseerd.

Het voorstel van de werkgroep Magistratenschool maakt gewag van een master-na-masteropleiding rechtsbedeling. Het is de bedoeling van de werkgroep om ook de andere togaberoepen, zoals advocaten of gerechtsdeurwaarders, bij deze opleiding te betrekken.

Momenteel ligt de werking van de werkgroep Magistratenschool stil. Mijn voorganger heeft de besprekingen tot vorig jaar voortgezet. De verschillende rechtsfaculteiten hebben informele voorstellen tot uitwerking van een interuniversitaire opleiding geformuleerd en hieromtrent de instemming van de minister van Onderwijs en van de minister van Justitie gevraagd.

Twee belangrijke elementen hebben het dossier gedurende het afgelopen jaar min of meer in een impasse gebracht. Ten eerste, de universiteiten kunnen een nieuwe master-na-masteropleiding pas vanaf het academiejaar 2006-2007 aanbieden. Het decreet van 4 april 2004 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen bevat een expliciete procedure voor de erkenning van nieuwe opleidingen. Pas vanaf 1 januari 2005 kunnen instellingen een dergelijke aanvraag indienen. Ten tweede, een goede uitwerking veronderstelt het principieel akkoord van de minister van Justitie over de mogelijkheid om de opleiding met een stage te combineren. Het project staat of valt met de ingebouwde mogelijkheid om in de vorm van een stage kennis met de magistratuur en met het parket te maken. Dit akkoord is momenteel nog niet bereikt.

Vandenbroucke

Ik ben ervan overtuigd dat de oprichting van een magistratenschool per gemeenschap, zoals de Vlaamse partijen destijds zijn overeengekomen, een goede zaak zou zijn. Ik ben bereid dit dossier opnieuw aan te zwengelen en de huidige impasse te doorbreken.

Uit de voorbereidende vergaderingen van de werkgroep Magistratenschool van de VLIR en uit de daaropvolgende overlegmomenten met mijn voorganger blijkt dat bij de verschillende rechtsfaculteiten een grote interesse leeft om, in samenwerking met de balies, een dergelijk interuniversitair initiatief op te starten. Vanaf januari 2005 kunnen de instellingen voorstellen indienen om een nieuwe master-na-masteropleiding in te richten.

Ik verwacht een initiatief van de Vlaamse universiteiten. Zelf zal ik trachten met alle betrokken partijen te overleggen. Onder deze partijen ressorteren de verschillende rechtsfaculteiten, de balies en de vertegenwoordigers van de magistratuur. Indien nodig, zal ik overleg plegen met de minister van Justitie om een principieel akkoord over de combinatie van de opleiding en een stage bij de magistratuur te bereiken.

De recente beleidsverklaring van de minister van Justitie verwijst naar een federaal opleidingsinstituut voor de rechterlijke orde. De oprichting van een dergelijk instituut valt onder de bevoegdheden van de federale overheid. Een complementaire afstemming en een samenwerking tussen de Vlaamse magistratenschool en het federale opleidingsinstituut zou uiteraard een goede zaak zijn. Ik zal even verduidelijken wat ik hiermee precies bedoel.

Aan de vorming van een magistraat zijn drie aspecten verbonden, namelijk het examen, dat iemand toegang tot de magistratuur verleent, de vorming van de gerechtelijke stagiair en de permanente vorming van de magistraat. Enkel het eerste aspect wordt als een exclusieve gemeenschapsbevoegdheid beschouwd. Het is met dit aspect dat de verschillende rechtsfaculteiten zich tot op heden hebben bezighouden. Het federale niveau kan aan de uitwerking van dit eerste aspect meewerken en het Vlaams niveau kan aan de uitwerking van het tweede en het derde aspect meewerken.

Het federale initiatief betreft overigens een school die zich met de vorming van reeds benoemde stagi-

airs en magistraten zou bezighouden. Dit initiatief zal niet raken aan de opleiding van juristen die tot het beroep van magistraten willen worden toegelaten. Voor die basisopleiding is het federale niveau immers niet bevoegd.

Idealiter zou de magistratenschool de drie reeds aangehaalde vormingsaspecten moeten omvatten. In dat geval zouden de verschillende niveaus een samenwerkingsakkoord moeten afsluiten. In eerste instantie laat ik het nemen van dergelijke initiatieven evenwel aan de betrokken scholen en instituten over.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik moet bekennen dat het antwoord van de minister me niet helemaal tevreden stelt. Hij heeft verklaard dat hij overleg met minister Onkelinx zal plegen. Blijkbaar pleegt minister Onkelinx geen overleg met hem. Ik heb hem niet horen verklaren dat minister Onkelinx hem van haar initiatief op de hoogte heeft gebracht.

Reeds sedert 1998 wordt over een magistratenschool gesproken. Er zijn hierover al verschillende vragen om uitleg ingediend. Elke keer opnieuw is ons verzekerd dat de magistratenschool er zal komen. Ondertussen heeft de federale overheid de oprichting van een federaal instituut aangekondigd. De gemeenschappen hebben met betrekking tot de oprichting van eigen magistratenscholen evenwel nog niets bereikt. In 2002 heeft de Vlaamse Regering verklaard dat de universiteiten en de werkgroep van de VLIR alles reeds hadden besproken en dat enkel het budgettaire luik nog moest worden afgerond. Vandaag heeft de minister verklaard dat hij op een initiatief van de universiteiten wacht.

Ik vrees dat we hier de Griekse kalender moeten hanteren. We moeten van nul herbeginnen. In 2002 is ons gezegd dat de nieuwe opleiding in het academiejaar 2003-2004 van start zou gaan. Nu blijkt dat de nieuwe opleiding pas in het academiejaar 2006-2007 van start zou kunnen gaan. Ik heb hier sowieso al mijn twijfels bij.

Ik vrees dat minister Onkelinx ons heeft voorbijgestoken. Voor de Vlaamse partijen, die de oprichting van een magistratenschool per gemeenschap in 1998 als *conditio sine qua non* voor de onder-

Van Steenberge

tekening van het Octopusakkoord naar voren hebben geschoven, betekent dit een gezichtsverlies.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijn reactie op het antwoord van de minister is veel positiever. Ik neem akte van het feit dat de minister heeft beloofd het dossier opnieuw aan te zwengelen. Hij verwacht dat de universiteiten, uiteraard binnen de bepalingen van de bestaande regelgeving, initiatieven zullen nemen.

Voor het overige zal het een kwestie van geven en nemen zijn. Het zal van de overtuigingskracht van de minister afhangen om met betrekking tot de stageplaatsen het maximum binnen te halen.

Idealiter zou de magistratenschool de drie aspecten van de magistratenvorming moeten omvatten. Ik ben evenwel voldaan met het antwoord dat de minister net heeft gegeven. We zullen dit dossier uiteraard blijven opvolgen.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Van Steenberge, ik wil hieraan voortwerken. We hebben onszelf echter een bepaald schema opgelegd. Volgens de universiteiten betreft het hier een master-na-masteropleiding. Ze kunnen pas een initiatief nemen op het ogenblik dat wij het inrichten van een nieuwe master-na-masteropleiding toelaten. Het gaat hier om een vaste procedure. Ondanks de deadlines, ben ik in staat om hieraan voort te werken en anderen te helpen hieraan voort te werken.

Voor het overige ga ik ervan uit dat de federale overheid binnen de eigen bevoegdheden moet blijven werken. Het federale parlement moet hierover waken. Ik neem aan dat een aantal hier vertegenwoordigde politieke partijen hiervoor de nodige aandacht zullen hebben. Indien op dit vlak een probleem zou ontstaan, kunnen intergouvernementele procedures voor een oplossing zorgen.

Ik heb de bevoegdheden van de Vlaamse Regering duidelijk omschreven. Mevrouw Van Steenberge kan nog allerlei vergelijkingen met andere beroepsgroepen maken, maar ik zou het debat liever niet rekken.

De Vlaamse overheid is verantwoordelijk voor een aantal opleidings- en vormingsaspecten. Gedeeltelijk moeten we hiervoor met bepaalde federale instanties samenwerken. Die federale instanties hebben natuurlijk hun eigen verantwoordelijkheden, onder meer met betrekking tot de permanente vorming. Zoals mevrouw Merckx heeft gezegd, betreft het hier een kwestie van afstemming. We zullen ons mannetje moeten staan, maar we moeten tevens binnen onze eigen bevoegdheden blijven en op ons eigen terrein onze verantwoordelijkheid opnemen.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mijnheer de minister, ik ben natuurlijk blij dat u zich engageert om dit dossier verder op te volgen. Ik hoop dat alle betrokkenen weer niet gedurende zeven jaar in slaap sukkelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, en tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het ondersteunen van zogenaamde stadsklassen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Gatz tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, en tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het ondersteunen van zogenaamde stadsklassen.

Minister Vandenbroucke antwoordt tevens in naam van minister Keulen.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, ik heb het steeds intrigerend gevonden Vlamingen over hun grote steden en over hun steden in het algemeen te horen praten. Ik denk hierbij vooral aan die Vlamingen die niet in de stad wonen of zijn opgegroeid. Als rasechte stedeling ben ik benieuwd hoe het beeld van een stad tot stand komt. Vaak is dit beeld niet flatterend. Naar mijn mening wordt

Gatz

het dan ook veeleer door het ontbreken van persoonlijke ervaringen gevormd.

Ook het beeld dat stedelingen van het platteland hebben, is vaak door vooroordelen gevormd. Als kind heb ik nog mogen ervaren dat het platteland heel wat aangename en interessante zaken te bieden heeft. Ik behoor nog niet tot de generatie die meent dat melk niet uit een koe, maar uit een supermarkt afkomstig is. De welbekende bos- en zee- klassen die ik tijdens mijn lagerschoolperiode heb meegemaakt, hebben hun werk gedaan.

De onderdompeling in een andere leefwereld heeft veelal een positief effect op een kind. Op basis van deze vaststelling wil ik het aanbieden van vergelijkbare stadsklassen in het Vlaams onderwijs dan ook warm aanbevelen. Deze stadsklassen kunnen een bijdrage tot de maatschappelijke vorming van onze kinderen leveren. De stad is de plek waar kinderen kunnen leren omgaan met verschillen. Wat anders dan thuis is, kan worden getoond en aangeleerd.

Het landelijk jeugdwerk, zoals de vzw JES, beschikt over de nodige knowhow om dergelijke stadsklassen te organiseren. Ik neem aan dat andere spelers op dit terrein ook activiteiten kunnen ontplooiën. De vele jaarlijkse dagbezoeken van Vlaamse scholen aan een van onze drie grote steden tonen aan dat er heel wat interesse bestaat.

Na het indienen van deze vraag om uitleg heb ik nog vernomen dat een van de negen bollen van het Atomium na de renovatie zou worden ingericht om op een of andere manier klassen te ontvangen. Op zich lijkt dit me een leuk idee. De interesse in de stad is gegrond. Een verblijf in een stad als Brussel zou heel wat activiteiten kunnen omvatten, zoals een stadstour, een bezoek aan een cultuurcentrum, aan de haven, aan de studio's van Ketnet of aan een moskee, een exotische kookbeurt, een spel in een van de stadsbossen of een taaltour. Ik heb mijn voorbeelden enigszins op Brusselse leest geschoeid, maar in feite kunnen ze ad libitum door voorbeelden uit het Antwerpse, het Gentse of het Mechelse worden vervangen.

De bos- en zee- klassen worden reeds ondersteund. Ik pleit voor een ondersteuning van de ontwikkeling van stadsklassen. Stadsklassen bieden ons

immers de mogelijkheid de vaak positieve nieuwsgierigheid van kinderen te voeden met de rijkdommen die een stad bezit. Bovendien kunnen deze klassen, wat op middellange termijn uiteindelijk de bedoeling is, bijdragen tot de vorming van een stadsbeeld dat meer op de realiteit dan op de virtualiteit is gebaseerd.

In algemene zin zou ik de minister willen vragen of hij mijn mening hierover deelt. Verder zou ik ook willen weten welke stappen hij concreet kan en zal nemen om dit idee niet alleen te ondersteunen maar om ook concreet bij te dragen tot de realisatie ervan.

Ik zou zelf twee concrete denksporen naar voren willen schuiven, mijnheer de minister. Ik weet ook dat scholen op dit ogenblik op vrijwillige basis hun bos- of zee- klassen kunnen inrichten. In feite kunnen ze dat als ze dat willen nu ook reeds met stadsklassen. Indien u mijn mening deelt, zou u natuurlijk wel dit idee kunnen promoten of in elk geval onder de aandacht kunnen brengen dat dit ook een alternatief voor of een aanvulling op bos- of zee- klassen kan zijn.

Verder gaat het natuurlijk over infrastructuur. Er is op dit ogenblik in Brussel een plaats – binnenkort zijn er dat twee – waar klassen op een aangename manier een week kunnen verblijven. Dat die plaatsen niet zo talrijk zijn, is natuurlijk niet uw verantwoordelijkheid. Mocht het echter mogelijk zijn om daar met collega's, onder meer de minister van Jeugd en de minister van Toerisme, aandacht voor te creëren, dan zou het concept van stadsklassen al wat vlotter uit de startblokken kunnen komen. Ik zal eerst uw antwoord met ongeduld beluisteren en daarna kijken of we daar eventueel concreter over kunnen worden.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Ik wil me graag aansluiten bij de vraag en de suggestie van de heer Gatz, niet alleen uit overtuiging maar ook omdat ik het een prima idee vind, waar ik eigenlijk graag zelf op was gekomen. Ik denk dat deze suggestie naadloos aansluit bij wat tijdens de vorige legislatuur in het witboek voor stedenbeleid naar voren is geschoven, om in Vlaanderen het stadsbeeld en de aantrekkelijkheid van de stad in het daglicht te stellen, weliswaar zonder in concurrentie te treden met het platteland. Heel vaak wordt de stad namelijk ver-

Roegiers

sus het platteland afgeschilderd, ook in de politiek. Elke euro aan stedenbeleid moet in die optiek ook worden uitgegeven aan plattelandsbeleid. Ik wil dat overstijgen. Ik denk dat ook de heer Gatz dat wil overstijgen, en in die zin vind ik de suggesties die hij heeft gedaan een prima eerste aanzet.

Aansluitend bij zijn vragen, wil ik er een suggestie bovenop doen. Ik wil de mogelijkheid suggereren van de individuele uitwisseling van kinderen en jongeren, zowel uit het basis- als uit het secundair onderwijs, waarbij bijvoorbeeld een kind dat in de stad opgroeit een week wordt uitgewisseld met een kind dat op het platteland woont en omgekeerd. Ik denk dat er mogelijkheden zijn om dat inderdaad te faciliteren, mijnheer de minister. Ik had graag geweten of u ook die suggestie in uw achterhoofd houdt als u antwoordt op de vragen en suggesties van de heer Gatz.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik denk dat mijn antwoord zowel kan gelden voor de vragen en suggesties van de heer Gatz als voor de bijkomende suggestie van de heer Roegiers, die weet dat goede ideeën vele vaders hebben. Dat blijkt hier opnieuw.

De beeldvorming over steden is inderdaad een belangrijk onderdeel van het maatschappelijke en politieke draagvlak van het stedelijk beleid, zoals ook te lezen is in de beleidsnota Stedenbeleid van mijn goede collega, minister Keulen. 'Stadsklassen' zouden hieraan ongetwijfeld een positieve bijdrage kunnen leveren. Kinderen van buiten de stad in contact brengen met stedelijkheid kan ik alleen maar toejuichen. Ik meen dat ook echt.

Vermeldenswaardig is dat het Vlaams Stedenbeleid reeds een soortgelijk project financieel heeft ondersteund. Ik heb het over het project 'Gent, Stad van mijn Dromen', dat in 2002 werd georganiseerd door de Jonge Kamer Gent-Artevelde. Met leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar werd gewerkt rond thema's als 'historische stad', 'veilige stad', 'leefbare stad', 'zorgende stad', 'sociaal-culturele stad' en 'gastvrije stad'. In totaal namen 60 klassen deel uit 20 basisscholen van de diverse onderwijsnetten van Gent. De leerlingen kregen de kans om

36 uiteenlopende locaties te bezoeken en maakten kennis met de diverse diensten en functies die deel uitmaken van een volwaardige stad. In dat experiment is ongetwijfeld een schat aan inspiratie te vinden.

Minister Keulen en ikzelf zijn het idee van 'stads-klassen' dan ook zeer genegen. Minister Keulen is bereid om, vanuit het Vlaams Stedenbeleid, dergelijke initiatieven inhoudelijk te ondersteunen.

Zoals de vraagsteller zelf aanhaalt, kunnen stads-klassen heel leerrijk zijn en kunnen ze een zinvol alternatief vormen voor bijvoorbeeld bosklassen en zeeklassen. Heel wat scholen betonen inderdaad nu al een grote interesse voor stadsbezoeken en organiseren die dan ook voor hun leerlingen.

Ik beschouw het echter niet als mijn taak om scholen te sturen in de keuze van hun extra-murosactiviteiten. Scholen hebben terzake namelijk een zeer grote autonomie. Een omzendbrief van 21 november 2002 voor het basisonderwijs en een omzendbrief van 5 mei 2004 voor het secundair onderwijs stellen dat het schoolbestuur, of bij delegatie de directie, zelf beslist over de organisatie van extra activiteiten, dit uiteraard in overleg met de betrokken leerkrachten en met de school- of participatieraad. Het verlenen van een zeer grote autonomie met betrekking tot extra-murosactiviteiten neemt anderzijds niet weg dat deze activiteiten een onderwijzend en opvoedend karakter moeten hebben. Dit onderwijzend en opvoedend karakter is zeker te combineren met stadsklassen, gezien de stadsomgeving veel historische, culturele, sociale en andere thema's kan aanreiken.

Waar ik als minister van Onderwijs wel over waak, is dat belangrijke maatschappelijke onderwerpen deel uitmaken van de eindtermen als minimale leerdoelstellingen. Zo geven een aantal eindtermen aan dat scholen verplicht aandacht moeten besteden aan het fenomeen 'stad'. Ik geef enkele voorbeelden.

In het basisonderwijs moeten leerlingen voor het vak wereldoriëntatie voldoen aan de volgende eindtermen: 'de leerlingen kunnen aan elkaar een te volgen weg tussen twee plaatsen in de eigen gemeente of stad beschrijven; ze kunnen deze reisweg ook aanduiden op een plattegrond'; 'de leerlingen kunnen begrippen zoals wijk, gehucht, dorp, deel-

Vandenbroucke

gemeente, fusiegemeente, stad, provincie, gemeenschap, land en continent in een juiste context gebruiken' en 'de leerlingen kunnen in de realiteit op een gepaste kaart een landelijke, stedelijke, toeristische en industriële omgeving herkennen en van elkaar onderscheiden'.

In de eerste graad van het secundair onderwijs gelden voor het vak aardrijkskunde de volgende eindtermen: 'de leerlingen kunnen een stedelijk landschap herkennen, beschrijven naar uitzicht en functies, en eenvoudige observeerbare kenmerken ervan vergelijken met een stedelijk landschap elders' en 'de leerlingen kunnen milieueffecten en samenlevingsaspecten opnoemen die in verband kunnen worden gebracht met het stedelijk landschap'.

Het fenomeen 'stad' zit dus wel degelijk vervat in onze eindtermen. Het is natuurlijk belangrijk om dat positief te brengen. Ik denk dat dat de ondertoon is van de oproep van de heer Gatz, en ik ben het daarmee eens.

Ten slotte verwijs ik naar de cultuurcel van het departement Onderwijs: Canon. Deze cel biedt via het jaarlijks weerkerend project DynaMo² alle Vlaamse scholen de kans om een schooleigen project in te dienen binnen een van de vijf door Canon aangeboden thema's. Op die manier wil Canon originele schoolprojectwerkingen stimuleren en zo mogelijk cofinancieren. Scholen ontvangen per goedgekeurd dossier maximaal 2000 euro en extramurosactiviteiten kunnen in dit kader ook gedeeltelijk in aanmerking komen voor ondersteuning. De jaarlijkse DynaMo²-informatiedagen worden eind februari 2005 georganiseerd in Brussel in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Scholen maken er kennis met praktijkvoorbeelden van collega's en kunnen ideeën opdoen tijdens een uitgebreide educatieve beurs. Het centrale thema van deze editie is precies 'Projectmatig werken in de stad'.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Ik ben in elk geval tevreden met het principiële positieve antwoord. Ik heb ook begrepen dat minister Keulen bereid is het concept binnen zijn stedenbeleid verder te ondersteunen.

Het kan misschien vreemd lijken dat ik dat niet wist, maar het is effectief zo.

Mijn enige vraag aan u is dan wie er initiatieven zal nemen. Een mogelijkheid is dat ik samen met de heer Roegiers en anderen werk maak van het aanspreken van andere bevoegde ministers die het stimuleren van stadsklassen mogelijk kunnen maken. U kunt natuurlijk ook zelf met de minister van Stedenbeleid op allerlei mogelijke manieren de aandacht van de scholen vestigen op het bestaan van stadsklassen. Dat is dus de keuze waarvoor we staan.

Nog een andere mogelijkheid is dat het gewoon van onderuit groeit. Ik weet eigenlijk niet hoe 30 jaar geleden de bos- en zeeklassen zijn gegroeid, maar ik denk dat die toch wel meer vanuit een volksverheffende politiek van bovenuit werden gestuurd.

Mijn vraag is dus of u verder initiatieven zult nemen om een en ander in beweging te brengen of om minstens de aandacht van de scholen te vestigen op het bestaan van stadsklassen, of dat u zegt dat dit niet tot uw prioritaire taken behoort. In dat geval zijn we even goede vrienden en zullen we vanuit het parlement wel een aantal acties ondernemen om dat op de agenda te brengen en te houden.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik zou eigenlijk willen benadrukken dat we met DynaMo² toch wel een mooi initiatief nemen. Dat is misschien onvoldoende geweten, maar dat kon u ook niet weten. Die beurzen laten dus heel wat initiatief toe. Dat gaat natuurlijk niet over ontzettend veel geld, maar men geeft een financiële premie aan scholen die creatieve initiatieven nemen. In februari zullen we dus in Brussel in samenwerking met de VGC een beurs organiseren. Het thema is dus, zoals gezegd, 'Projectmatig werken in de stad'. Alle scholen kunnen daar, als ze dat wensen, op inschrijven. Dat is dus volgens mij wel een mooi initiatief.

Ik zou voor het overige eerst willen kijken of er bepaalde initiatieven komen. Ik herhaal dat minister Keulen en ik daar positief tegenover staan. Mochten er dus bepaalde initiatieven komen waarvan we in de Vlaamse Regering denken dat ze de moeite waard zijn om er ook vanuit stedenbeleid iets aan te doen, dan willen we daar graag op reageren. Op dit ogenblik zou ik echter liefst eerst het succes van de DynaMo²-projecten afwachten vooraleer ik zelf nog iets onderneem.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik wou hier nog even op ingaan, omdat ik van mening ben dat er al heel wat bestaat. Er is reeds een groot aanbod vanuit de steden en ook de Vlaamse overheid doet al veel. De nood ligt vooral in het informeren over wat er al bestaat. DynaMo² bestaat, maar men moet ook weten dat er een aanbod is in Brussel, in Antwerpen, in Gent, enzovoort. Ik denk dat de uitdaging eigenlijk ligt op het niveau van de steden. De steden moeten de handen in elkaar slaan ofwel vanuit hun eigen stad onderwijs zien als een doelgroep en een overzicht geven van alle mogelijke wandelingen, bezoeken en dergelijke die al bestaan in de stad.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de nieuwe stage-reglementering over welzijn op het werk voor leerlingen die stages lopen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de nieuwe stagerelementering over welzijn op het werk voor leerlingen die stages lopen.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, met de publicatie 'Accent op Talent' door de Koning Boudewijnstichting twee jaar geleden kreeg het technisch en beroepsonderwijs opnieuw de volle aandacht. In het regeerakkoord wordt de herwaardering van het TSO en het BSO uitdrukkelijk bevestigd. Ook het belang van het partnerschap tussen scholen en bedrijven wordt benadrukt.

Leerlingen in TSO en BSO dienen zowel een theoretische als een praktische technische vorming te krijgen, die eigentijds en bedrijfsgericht is. Het is zeer belangrijk dat leerlingen kennis en ervaring opdoen in verband met hun toekomstige werkomgeving en werkopdrachten.

Op 21 september 2004 werd een KB uitgevaardigd waarin specifieke bepalingen inzake bescherming van de stagiairs zijn opgenomen. Dit KB trad in werking op 1 september 2004, maar de inspectie zal bij toezicht op het werk de eerstvolgende maanden een flexibel standpunt innemen.

Een van de specifieke sectoren in het TSO-BSO is het agrarisch onderwijs. Een aantal directies uit deze sector hebben me gecontacteerd. Mijn beroepsverleden als directeur van een technische school met onder meer agrarisch onderwijs zal daar uiteraard niet vreemd aan zijn. Leerlingen uit het agrarisch onderwijs lopen stage bij een land- of tuinbouwer die meestal geen ander personeel in dienst heeft. De verplichtingen voor de stagegever zijn dan dat hij moet aansluiten bij een externe dienst voor preventie en een risicoanalyse moet laten uitvoeren. Tevens moet hij de kosten dragen van het gezondheidsonderzoek en eventuele inentingen.

Uiteraard delen ook wij, samen met de directies van de land- en tuinbouwscholen, de zorg dat de stagebedrijven veilig en risicoarm zijn voor de stagiairs. Een veilige leeromgeving is belangrijk. De vraag blijft natuurlijk welke middelen we hiervoor gebruiken.

In de omzendbrief 'Welzijn op het werk voor leerlingen, studenten en cursisten die stages lopen' worden de voorschriften beschreven die bij stages van toepassing zijn. Het nakomen van de welzijnsverplichtingen ligt volledig bij de stagegevers. Deze nieuwe verplichtingen ontmoedigen de stagegevers uit de landbouwsector in die mate, aldus de directies van de land- en tuinbouwscholen, dat ze vrezen dat er vanaf september 2005 wel eens geen kandidaat-stagegevers meer zouden kunnen zijn.

Het gebeurt soms dat we, nadat we een vraag hebben ingediend, nog worden gecontacteerd. Verschillende schooldirecties hebben in de afgelopen dagen contact gezocht met mij. Blijkbaar waren ze op de hoogte van deze vraag. Ze meldden me dat dit probleem niet alleen geldt voor het agrarisch onderwijs, maar voor alle sectoren.

Tussen de indiening van mijn vraag en vandaag is er heel wat veranderd, mijnheer de minister. De totale kosten voor bedrijven zonder werknemers zouden worden beperkt tot een minimum, en dit geldt voor de risicoanalyse en het geneeskundig

De Meyer

onderzoek. Ik heb echter ook vernomen dat de arbeidsgeneeskundige diensten protesteren tegen deze lagere tarieven en zelfs zouden weigeren om daaraan te werken. Sommige federaties van bedrijven – en ik heb het niet over de agrarische sector – willen aan de huidige voorwaarden geen stagiairs meer ontvangen. De regering denkt er nu over om zelf tussen te komen in de kosten voor deze stages. Dat is zeer interessant en aanbevelenswaardig.

Is overleg met technisch en beroepsonderwijs én met de bedrijfswereld niet hoogdringend? Kunt u de ministers van Werk en van Landbouw hierbij betrekken en met de representatieve land- en tuinbouworganisaties een sensibiliserend gesprek voeren? Kunt u laten onderzoeken hoe de voorwaarden voor de stagegever gemilderd kunnen worden?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer De Meyer, de wet- en regelgeving inzake welzijn op het werk is voorsnóg een exclusieve bevoegdheid van de federale overheid. De Vlaamse Regering is bijgevolg niet in de mogelijkheid om aan de desbetreffende beschikkingen een eigen interpretatie of eigen uitvoeringsmodaliteiten te geven door bijvoorbeeld de opgelegde voorwaarden af te zwakken voor stagegevers – die geen werknemers in dienst hebben – in de land- en tuinbouw.

Het koninklijk besluit van 21 september 2004 betreffende de bescherming van stagiairs, waarnaar u verwijst, is tot stand gekomen na een beperkt overleg met de gemeenschappen. Er werden afspraken gemaakt over wie verantwoordelijk is voor vormen van arbeid die op school plaatsvinden en voor effectieve stage. Het belang van de risicoanalyse waarna al dan niet geschiktheidsonderzoek moet plaatsvinden, werd beklemtoond en de tarifiering sterk naar beneden aangepast. De publicatie van dit besluit heeft geleid tot de redactie van een omzendbrief naar de besturen en directies van de instellingen voor secundair, hoger en volwassenenonderwijs. Bedoeling hiervan was de scholen zo duidelijk mogelijk in te lichten over een vrij complexe nieuwe regelgeving.

In het kader van bedoelde gesprekken tussen de federale beleidscel Werk en de gemeenschappen

werden een aantal specifieke afspraken gemaakt. Enerzijds zou de inspectie ‘toezicht welzijn op het werk’ bij gebeurlijke controle van de stageplaatsen een tijdelijke gedoogperiode in acht nemen. Dit wil zeggen dat ze niet-repressief zou optreden; anderzijds zouden de onderwijsdepartementen in dezelfde periode de reacties in het onderwijsveld – op het al dan niet in het gedrang komen van stages – inventariseren. Binnen afzienbare tijd zouden dan een evaluatie en conclusies worden geformuleerd.

De voorbije weken hebben tal van onderwijsverstrekkers gesignaleerd dat de bereidheid van werkgevers om stageplaatsen ter beschikking te stellen, daalt. Deze problemen situeerden zich vooral bij eenmanszaken die door afwezigheid van een personeelsbestand geen welzijnswerking hoefden op te zetten doch dit voor zelfs één stagiair nu wel moeten doen, en in de sector van de personenzorg.

Niet alleen is het nakomen van de welzijnsverplichtingen een formele verantwoordelijkheid van de stagegever, het verrichten van een risicoanalyse en het desgevallend aansluitend gezondheidstoezicht is tariefgebonden. In bedrijven en organisaties met maximum 19 werknemers leidt het aannemen van stagiairs niet tot extra kosten vermits begrepen in het forfait dat de werkgever jaarlijks betaalt aan de externe preventiedienst. Deze regeling wordt ogenschijnlijk binnen de sector van de preventiediensten niet onverdeeld positief onthaald. In aansluiting hierop wordt in de beleidsnota Onderwijs van december 2004 onder rubriek 2.1.1. dan ook expliciet gesteld dat ‘het besluit van 21 september 2004 van de federale overheidsdienst Werk de problemen niet heeft verholpen, daar waar een sluitende regeling een basisvoorwaarde is voor de organisatie van stages’.

In alle fora waar onderwijs en vertegenwoordigers van de beroepswereld samen zitten – de VLOR, de RTC’s, de commissie Sectorconvenants, de commissie Onderwijsconvenants – worden vanuit onderwijs reeds sensibiliseringsinitiatieven genomen. Het afzonderlijk en versnipperd contacteren van beroepssectoren en overheden waaronder Landbouw acht ik niet opportuun. Ik geef er de voorkeur aan om – zoals hoger gesteld – nog dit schooljaar rechtstreeks met de bevoegde federale overheid de dialoog aan te gaan.

De Vlaamse overheid heeft dit thema inderdaad ter sprake gebracht op het Vlaamse Werkgelegen-

Vandenbroucke

heidsoverleg. We zijn bereid om – mits de werkgevers een sterk engagement willen opnemen – voor meer en betere stageplaatsen te zorgen door in belangrijke mate in middelen te voorzien, zelfs voor de kosten die verbonden zijn aan stageplaatsen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Uit uw antwoord blijkt dat mijn vraag meer dan terecht is. U onderkent het probleem. Ik dring erop aan dat de Vlaamse Regering verder overleg pleegt met de federale regering.

Minister Frank Vandenbroucke: Daar zijn we intensief mee bezig.

De heer Jos De Meyer: Ik dring erop aan dat het Werkgelegenheidsoverleg uw plannen verder onderzoekt. Het ergste wat kan gebeuren is dat het aantal stageplaatsen afneemt. Het is van uitzonderlijk groot belang dat we voldoende kwalitatieve stageplaatsen hebben voor TSO en BSO en nog in sterkere mate voor het deeltijds onderwijs.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de onderlinge erkenning van getuigschriften door verschillende onderwijscentra

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Demeulenaere tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de onderlinge erkenning van getuigschriften door verschillende onderwijscentra.

Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, zoals u wellicht weet, organiseert het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen beroepstechnische opleidingen. De cursist leert de techniek van

een beroep onder toezicht van een ondernemingshoofd. De opleidingscentra bieden de theoretische cursussen aan. Praktisch gezien gebeurt dit via stageovereenkomsten van bepaalde duur. De theoretische vorming omvat een cursus bedrijfsbeheer en beroepskennis. De stageovereenkomst kan worden beëindigd als de stageovereenkomst langer dan 6 maanden geschorst wordt. Voor de theoretische vorming kan het VIZO een vrijstelling toekennen.

Daar zit het probleem. Want ook andere instellingen reiken getuigschriften bedrijfsbeheer uit, onder andere het Instituut voor Volwassenenonderwijs. Wie daar een cursus gevolgd heeft, verwacht bij het VIZO een vrijstelling. Niets is minder waar. Voor het VIZO heeft het getuigschrift bedrijfsbeheer van het IVO geen enkele rechtsgeldige, noch inhoudelijke betekenis. De cursus bij het VIZO moet niet per se worden gevolgd. De cursisten die reeds een getuigschrift bij het IVO behaalden, moeten bij het VIZO vooral betalen en een eindwerk en taken maken en verdedigen. Bovendien stelt het VIZO dat een diploma bedrijfsbeheer uitgereikt door henzelf, wel een volledige vrijstelling oplevert, zonder betaling, zonder eindwerk en taken voor dit vak.

Bent u op de hoogte van deze situatie? Vindt u het normaal dat officiële instanties elkaars diploma's niet erkennen? Bent u er zich van bewust dat dit de demotivatie bij laaggeschoolde jongeren in de hand werkt? Dit kan de druppel zijn die de emmer doet overlopen. Ze gaan er immers van uit dat ze er goed aan gedaan hebben al een cursus bedrijfsbeheer te volgen. Zult u stappen ondernemen om deze diploma's algemeen te laten erkennen door al onze onderwijsinstellingen? Of wilt u het vak bedrijfsbeheer uit de lespakketten van gespecificeerde vormingen halen en als zelfstandig lessenpakket laten bestaan?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Demeulenaere, ik ben blij met uw vraag, omdat ze mij in de gelegenheid stelt om een misverstand in deze kwestie uit de wereld te helpen. Daarnaast moet ik erkennen dat er ook een reële problematiek in uw vraag schuilt. Ik zal mijn beleidsintentie terzake toelichten.

Sinds 1 januari 1999 is, op grond van de inwerkingtreding van artikel 4 van de programmawet ter be-

Vandenbroucke

vordering van het zelfstandig ondernemerschap van 10 februari 1998, de basiskennis van bedrijfsbeheer verplicht voor alle startende ondernemers, ongeacht of ze een gereguleerd of een niet-gereguleerd beroep uitoefenen. De kennis van het bedrijfsbeheer wordt in artikel 4 door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie vastgelegd. Het zijn de ondernemersloketten die nagaan of een afgeleverd certificaat aanvaard of geweigerd wordt als bewijsmiddel van de in de vermelde wetgeving opgelegde kennis van bedrijfsbeheer.

Er bestaan in het onderwijs- en opleidingslandschap verschillende trajecten om een certificaat van de basiskennis van het bedrijfsbeheer te behalen, waaronder het voltijds en deeltijds secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs en de Syntra's. Elk van de certificaten via deze trajecten behaald, wordt aanvaard als voldoende bewijs van de basiskennis van bedrijfsbeheer. In functie van het vestigingsperspectief stelt de inwisselbaarheid dus geen problemen en behoort deze kwestie zelfs niet tot mijn bevoegdheid.

Een complicerende factor, die u ook in uw derde vraag suggereert, is het feit dat de cursus basiskennis bedrijfsbeheer bij de Syntra's geïntegreerd is in de meer algemene ondernemersopleiding. Dit is een bewuste optie. Specifiek voor gereguleerde beroepen moet de verplichte basiskennis van bedrijfsbeheer immers worden aangevuld met een verplicht bewijs van beroepskennis, via een relevant diploma of certificaat ofwel door een wetelijke praktijkervaring.

Hier treedt het misverstand op. Hoewel de ondernemersopleiding, met een geëigend certificaat, zowel de cursus basiskennis bedrijfsbeheer als de cursus beroepskennis omvat, is de gecombineerde cursus niet verplicht. Beide cursussen leveren een afzonderlijk certificaat op. Die worden afzonderlijk aanvaard door de ondernemersloketten. Concreet toegepast op uw vraagstelling aanvaarden de ondernemersloketten certificaten basiskennis bedrijfsbeheer en beroepskennis door verschillende instellingen uitgereikt, en laten de Syntra's toe dat enkel de cursus beroepskennis gevolgd wordt. Een cursist die reeds over een certificaat basiskennis bedrijfsbeheer uitgereikt door het IVO beschikt, moet hetzelfde certificaat niet meer behalen bij een

Syntra om zich als zelfstandige te vestigen en moet deze cursus dan ook niet volgen.

Op het niveau van de certificering zelf blijft er evenwel een probleem inzake inwisselbaarheid dat moeilijk te verantwoorden valt wanneer de verschillende opleidingen wel degelijk aan de federale kwaliteitseisen voldoen. In het secundair en in het volwassenenonderwijs rijst er geen probleem: het bezit van een elders behaald certificaat verleent quasi van rechtswege vrijstelling van het programmaonderdeel bedrijfsbeheer binnen het onderwijs. De Syntra's daarentegen verlenen in de omgekeerde richting slechts een beperkte vrijstelling, namelijk voor een gedeelte van de lessen. Een haalbaarheidsstudie – conform het model dat in de opleiding basiskennis bedrijfsbeheer van de Syntra's wordt gebruikt – blijft evenwel voor alle vrijgestelde studenten verplicht indien zij de certificaten basiskennis bedrijfsbeheer en ook het overkoepelend certificaat van de ondernemersopleiding van een Syntra wensen te ontvangen. Het eindwerk, de taken en de verdediging waaraan u in uw vraagstelling refereert, zijn in dit kader te plaatsen.

Hoewel de vrijstellingen al een eerste stap richting inwisselbaarheid van certificaten vormen, ben ik ervan overtuigd dat we hier maximaal tot afstemming moeten komen. Tijdens deze legislatuur moeten we ervoor zorgen dat mensen doorheen hun leven leertrajecten kunnen ontwikkelen, waarbij ze altijd verder kunnen bouwen op competenties die ze al verworven hebben. Structuren mogen dan niet hinderen, maar moeten op elkaar aansluiten en juist leiden en sturen. Een gemakkelijke doorstroming, los van de opleidingscontext, moet mensen motiveren om hun leeractiviteiten steeds verder te ontwikkelen. Zeker voor laaggeschoolde jongeren is het belangrijk dat hinderpalen worden weggehaald, omdat de kansen van deze jongeren op verdere opleiding doorgaans al beperkt zijn en omdat hinderpalen demotivatie verder in de hand werken.

Om tot een maximale afstemming te komen en een soepele doorstroming tussen verschillende opleidingscontexten te verzekeren, zullen we tijdens deze legislatuur een algemene kwalificatiestructuur ontwikkelen. Die moet de onderwijs-, opleidings- en vormingsmarkt transparant maken. Iedereen die een kwalificatie verwerft of nastreeft, zal weten

Vandenbroucke

waar zijn of haar kwalificatie zich situeert tegenover een andere, en zal beslissingen kunnen nemen over het gewenste leertraject.

De ontwikkeling van een algemene kwalificatiestructuur vormt een van de grote uitdagingen van deze legislatuur. Om de validiteit ervan te verzekeren, moet de kwalificatiestructuur ontwikkeld worden binnen een geïntegreerd beleid Onderwijs, Vorming en Werk en sporen met Europese ontwikkelingen op dit vlak. Hiertoe zal ik in de nabije toekomst een nieuwe werkstructuur op poten zetten. In deze structuur zal de huidige dienst Informatie Vorming en Afstemming opgenomen worden. In de DIVA werden tijdens de vorige legislatuur de eerste stappen inzake afstemming tussen de publieke opleidingsverstrekker in de volwasseneneducatie gezet, ook op het vlak van afstemming van certificering. De genomen initiatieven zullen worden voortgezet en tegelijk verruimd naar het leerplichtonderwijs.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal dit dossier blijven opvolgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de opleiding logistiek assistent in het Buitengewoon Secundair Onderwijs (BuSO OV3)

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de opleiding logistiek assistent in het Buitengewoon Secundair Onderwijs – BuSO OV3.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de beslissingen betreffende

de opleiding verzorgende in het BuSO OV3 hebben een definitief karakter: deze opleidingsvorm moet afgebouwd worden met ingang van 1 september 2005. Vermits deze beslissing geldt voor jongeren die het reeds moeilijk hebben om een plaats te vinden in de samenleving, is het belangrijk dat deze wijzigingen met de nodige zorgvuldigheid gebeuren.

In een schrijven van de minister van Onderwijs van 22 september 2004 worden de betrokken scholen in kennis gesteld van de uitvoeringsbesluiten betreffende de afbouw van de opleiding verzorgende. De scholen krijgen de toelating de opleiding verzorgende om te vormen naar de opleiding logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen, of naar een andere opleiding.

Hierbij blijven enkele problemen bestaan. De vorige minister engageerde zich om spoedig bij haar federale collega en haar Vlaamse collega een erkenning te bekomen voor het getuigschrift van logistiek assistent binnen subsidieerbare functies in ziekenhuizen, verzorgingstehuizen en bejaardentehuizen. Vandaag is er echter voor de opleiding nog steeds geen erkenning en bestaat er voor het behalen van een getuigschrift geen civiel effect.

Welk overleg hebt u gepleegd met de bevoegde federale overheid? Kan erkenning in het vooruitzicht worden gesteld? Zo ja, tegen wanneer? Hoeveel scholen organiseren de opleiding logistiek assistent? Hoeveel leerlingen volgende deze opleiding? Hoeveel leerlingen studeerden er vorig schooljaar met dit getuigschrift af en hoeveel zullen er dit jaar afstuderen? Welke maatregel zult u nemen opdat deze afgestudeerden en toekomstig afgestudeerden een adequate toeleiding naar de arbeidsmarkt kunnen ontvangen? Welke maatregelen zult u binnen de Vlaamse Regering voorstellen voor een grotere garantie op tewerkstelling van deze kwetsbare groep jongvolwassenen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, er heeft nog geen overleg plaatsgevonden, maar ik engageer mij wel om het gesprek met mijn collega aan te gaan.

Er zijn 38 BuSO-scholen die nu in opleidingsvorm 3 de opleiding logistiek assistent in ziekenhuizen en

Vandenbroucke

zorginstellingen organiseren. Ik heb niet-geverifieerde cijfers van het aantal leerlingen op 1 oktober 2004: in het tweede leerjaar zitten 248 leerlingen, in het derde leerjaar 246, in het vierde leerjaar 243, in het vijfde leerjaar 107 en in het ABO 46. Dat maakt een totaal van 890. Vorig schooljaar zaten er 94 leerlingen in het vijfde leerjaar. Van hen hebben volgens de zending Studiebewijzen, 63 leerlingen het getuigschrift logistiek assistent behaald.

Zoals er staat in mijn beleidsnota: ‘We willen de samenvoeging van de bevoegdheden Werk, Onderwijs en Vorming gebruiken om een geïntegreerd beleid terzake te voeren. Die integratie is meer dan ooit wenselijk. Tal van pogingen in het verleden hebben niet het verhoopte resultaat gehad. Toch zetten we daar sterk op in. Om al die redenen is de aansluiting onderwijsarbeidsmarkt in ons beleid een speerpunt.’

Ik wil werk maken van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, ook voor de leerlingen uit het buitengewoon secundair onderwijs. We mogen daarbij echter ook niet overhaast te werk gaan: overleg met alle betrokkenen zal noodzakelijk zijn en zal enige tijd in beslag nemen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mensen hebben een hoog verwachtingspatroon omdat ze kennis hebben van uw beleidsintenties. Voormalig minister Vanderpoorten heeft me op 1 april 2004 geantwoord dat er spoedig een beslissing zou worden genomen door minister Demotte. Ik heb dat antwoord uiteraard doorgespeeld aan de betrokken scholen. U hebt zelf gezegd hoeveel leerlingen op dit moment deze vorm van onderwijs volgen. U begrijpt dat de verwachtingen groot zijn. Ik heb begrepen dat we in de loop van de komende weken en maanden hier zeker en vast op kunnen terugkomen. Ik heb deze vraag gesteld vanuit een bijzonder grote bekommernis voor leerlingen die behoren tot de zwakkere groepen in onze samenleving.

De voorzitter: Ik deel uw bekommernis.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.20 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

